

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL
SINGH [BUKIT GELUGOR]**

TARIKH : 16.07.2019 (SELASA)

SOALAN NO. 75

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan secara spesifiknya berkenaan bilakah “Royal Commission of Inquiry” berikutan pendedahan Hakim Mahkamah Rayuan Hamid Sultan Abu Bakar akan dimulakan dan apakah skop dan/atau terma-terma rujukan “*Royal Commission of Inquiry*” tersebut.

JAWAPAN: **YB TUAN MOHAMED HANIPA BIN MAIDIN
TIMBALAN MENTERI DI JPM**

Yang di-Pertua,

1. Kerajaan pada 20 Februari 2019 memutuskan supaya suatu Suruhanjaya Siasatan Diraja ditubuhkan dan tindakan mengenai penubuhannya sedang diambil selaras dengan peruntukan Akta Suruhanjaya Siasatan 1950 [Akta 119].

2. Yang di-Pertuan Agong boleh menubuhkan Suruhanjaya Siasatan Diraja untuk menyiasat apa-apa perkara lain yang siasatannya, pada pendapat Yang di-Pertuan Agong, berfaedah bagi kebajikan awam melalui tauliah Yang di-Pertuan Agong di bawah seksyen 2 Akta 119 seperti yang berikut:

“Pengeluaran Tauliah

2. (1) *Yang di-Pertuan Agong boleh, jika didapatinya suai manfaat berbuat demikian, mengeluarkan suatu Tauliah melantik*

seorang Pesuruhjaya atau lebih dan memberi kuasa Pesuruhjaya itu untuk menyiasat—

- (a) *kelakuan mana-mana pegawai persekutuan;*
- (b) *penjalanan atau pengurusan mana-mana jabatan perkhidmatan awam Malaysia;*
- (c) *penjalanan atau pengurusan mana-mana institusi awam yang tidak semata-mata disenggarakan dengan kumpulan wang Negeri; atau*
- (d) **apa-apa perkara lain yang siasatannya, pada pendapat Yang di-Pertuan Agong, berfaedah bagi kebajikan awam,** iaitu bukan—
  - (i) *suatu perkara yang melibatkan apa-apa soal yang berhubungan dengan agama Islam atau adat Melayu; atau*
  - (ii) *berhubung dengan Sabah atau Sarawak, suatu perkara yang dinyatakan dalam butiran 10 Senarai Negeri:*

Dengan syarat bahawa jika mana-mana pegawai persekutuan yang kelakuannya dicadangkan untuk disiasat itu, telah pada masa melakukan kelakuan itu, berkhidmat dalam suatu jabatan perkhidmatan awam sesuatu Negeri, tauliah itu hendaklah dikeluarkan hanya dengan persetujuan Pihak Berkuasa Negeri itu.”.

3. Seksyen 3 Akta 119 pula memperuntukkan terma tauliah hendaklah menyatakan perkara siasatan antaranya bilangan Pesuruhjaya, tempat siasatan dijalankan dan tatacara pelaksanaan siasatan seperti yang berikut:

“Terma Tauliah

3. (1) Suatu Tauliah yang dikeluarkan di bawah seksyen 2 hendaklah menyatakan perkara siasatan itu dan boleh, menurut budi bicara Yang di-Pertuan Agong atau Pihak Berkuasa Negeri mengikut mana-mana yang berkenaan—

- (a) jika terdapat lebih daripada seorang Pesuruhjaya, mengarahkan—
  - (i) Pesuruhjaya mana yang menjadi Pengurus; dan
  - (ii) bilangan Pesuruhjaya yang akan membentuk suatu kuorum;
- (b) mengarahkan di mana dan bila siasatan itu boleh diadakan dan laporannya akan diserahkan;
- (c) mengarahkan sama ada siasatan itu atau mana-mana bahagiannya boleh diadakan atau tidak boleh diadakan secara terbuka; dan
- (d) amnya menetapkan bagaimana Tauliah itu boleh dilaksanakan.

(2) Apabila Tauliah itu menyatakan bilangan Pesuruhjaya yang akan membentuk kuorum, bilangan Pesuruhjaya yang dinyatakan sedemikian boleh, dalam ketiadaan Pesuruhjaya yang lain itu, menjalankan segala atau mana-mana kuasa yang diberikan kepada Pesuruhjaya itu oleh Akta ini.”.

4. Selepas siasatan selesai dijalankan, Suruhanjaya Siasatan Diraja akan kemukakan satu laporan kepada Kerajaan yang turut mengandungi apa-apa tindakan yang perlu dipertimbangkan oleh Kerajaan.

5. Pada 15 Mac 2019, Memorandum daripada Perdana Menteri berkenaan dengan Penubuhan Suruhanjaya Siasatan Diraja Mengenai Dakwaan Salah Laku Badan Kehakiman, yang mencadangkan Terma Rujukan bagi Suruhanjaya Siasatan Diraja tersebut telah dibentangkan

untuk pertimbangan dan persetujuan Jemaah Menteri. Sehubungan dengan itu, Jemaah Menteri telah memutuskan seperti yang berikut:

'Mesyuarat mengambil maklum bahawa Jemaah Menteri bersetuju secara prinsip dengan penubuhan Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) Mengenai Dakwaan Salah Laku Badan Kehakiman. Walau bagaimanapun, pelaksanaannya ditangguhkan dahulu sehingga ke waktu yang sesuai.'

6. Berdasarkan keputusan Jemaah Menteri tersebut, Terma Rujukan bagi Suruhanjaya Siasatan Diraja Mengenai Dakwaan Salah Laku Badan Kehakiman ini masih belum dimuktamadkan oleh pihak Kerajaan.

7. Cadangan penubuhan Suruhanjaya Siasatan Diraja telah dicabar oleh Ketua Menteri Sabah iaitu Datuk Seri Panglima Yong Teck Lee sebagai tidak berperlembagaan dengan memfailkan Saman Pemula terhadap Kerajaan. Permohonan untuk membatalkan Saman Pemula yang difailkan tersebut telah dibuat di bawah Aturan 18 Kaedah 19 Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012 dan tarikh pendengaran permohonan tersebut ditetapkan pada 12 Julai 2019 yang kemudiannya ditangguhkan untuk penjelasan dan keputusan pada 23 Julai 2019. Maka, wajar isu tersebut diputuskan oleh mahkamah sebelum Kerajaan mengambil tindakan lanjut.

8. Jemaah Menteri pada 29 Mei 2019 telah memutuskan berkenaan dengan penubuhan RCI Mengenai Dakwaan Salah Laku Dalam Badan Kehakiman seperti yang berikut:

'Penubuhan RCI tersebut telah dicabar oleh Datuk Yong Teck Yee, Presiden Parti Maju Sabah yang memfailkan Saman di Mahkamah Tinggi pada 31 April 2019 atas dakwaan penubuhan RCI tersebut bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan. Adalah wajar isu tersebut diputuskan oleh mahkamah sebelum Kerajaan mengambil tindakan lanjut.'

Sekian, terima kasih.